

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे - २०२२

तृतीय वर्ष

सत्र - ५

विषय:- श्रमाचे अर्थशास्त्र (EDSE - 501)

दिनांक : ३०/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते. दु. ४.३०

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
- ३) आवश्यक तेथे पेन्सिलने आकृती काढा.
- ४) उत्तरे लिहिताना संबंधित प्रश्न क्रमांक उत्तरपुस्तिकेत नमूद करणे आवश्यक आहे.

प्र.१. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही चार) (४०)

१. वेतनाचा सौदाशक्ती सिद्धांत आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा
२. महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेचे टीकात्मक स्पष्टीकरण करा
३. जागतिकीकरणाचा श्रमिकांवरील प्रभाव स्पष्ट करा
४. वेतनाचा सनातनवादी सिद्धांत स्पष्ट करा
५. श्रमाच्या गतिशीलतेवर प्रभाव टाकणारे घटक स्पष्ट करा
६. बालमजुरांच्या रक्षणार्थ करण्यात आलेल्या कायद्यांचा आढावा घ्या

प्र.२. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणत्याही दोन) (१०)

१. वेतनाचा आधुनिक सिद्धांत स्पष्ट करा
२. बेकारीचे प्रकार स्पष्ट करा
३. श्रमाच्या गतिशीलतेचे प्रकार स्पष्ट करा
४. दुसऱ्या नियोजन आयोगाच्या शिफारस स्पष्ट करा

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

१. श्रम बाजार
२. श्रम बाजारातील विभेद
३. औद्योगिक कलह
४. मागे झुकणारा श्रमाचा वक्र

Translation in English
Sub: Economic of Labour (EDSE-501)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) Draw the diagram with pencil wherever necessary.
 - 5) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in brief. (Any Four) (40)

- 1 Explain the collective bargaining power theory with the help of diagram
2. Explain the Mahatma Gandhi National Employment Guarantee Scheme
3. Explain the effects of globalization on labours
4. Explain the classical theory of wages
5. Explain the factors that affecting mobility of labor
6. Review laws for protecting child labor

Q.2. Answer the following questions in short. (Any Two) (10)

- 1 Explain the modern theory of wages
2. Explain the types of unemployment
3. Explain the types of mobility of labor
4. Explain the recommendation of second planning commission

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1 Labor market
 2. Discrimination in Labor market
 3. Industrial dispute
 4. Backward bending supply curve of labor
-